

Η Ναυμαχία των Σπετσών [8 Σεπτεμβρίου 1822]

Από σχετικό άρθρο της Wikipedia, της ελεύθερης, ηλεκτρονικής εγκυκλοπαίδειας.

Μετά την πυρπόληση της τουρκικής ναυαρχίδας από τον Κωνσταντίνο Κανάρη στ' ανοιχτά της Χίου και τον θάνατο του Καρά Αλή (7 Ιουνίου 1822), ο Σουλτάνος ετοίμασε νέες επιχειρήσεις, που θα στηρίζονταν στη στενότερη συνεργασία του τουρκικού με τον αιγυπτιακό στόλο.

Στις 20 Ιουλίου 1822 ο τουρκοαιγυπτιακός στόλος, αποτελούμενος από 84 πλοία, βρέθηκε στη λιμνοθάλασσα του Μεσολογγίου, αφού είχε διαπλεύσει ανενόχλητος το Αιγαίο και το Ιόνιο. Αλέτυχε να καταλάβει το Βασιλάδι, το φυσικό προπύργιο του Μεσολογγίου και στη συνέχεια προσπάθησε να ανεφοδιάσει το πολιορκούμενο από τους Έλληνες Ναύπλιο.

Από ελληνικής πλευράς, η οικονομική δυσπραγία εμπόδιζε την επαναστατική κυβέρνηση να αντιμετωπίσει τις βασικές δαπάνες κίνησης του ελληνικού στόλου. Στις 10 Αυγούστου, πάντως, τα πλοία του τρινησίου στόλου (Υδρας, Σπετσών και Ψαρών), που αποτελούσαν τη ραχοκοκαλιά του ελληνικού στόλου, ειδοποίησαν την κυβέρνηση ότι ήταν έτοιμα να αναλάβουν δράση κατά του εχθρού.

Στις 29 Αυγούστου, ο τουρκοαιγυπτιακός στόλος εθεάθη στη θάλασσα των Κυθήρων και αμέσως σήμανε συναγερμός στα ελληνικά πλοία. Σχηματίστηκε μία γραμμή από την Αντίμηλο έως τη Μονεμβασιά για να εμποδισθεί το πέρασμά του προς τις ανατολικές ακτές της

Πελοποννήσου και κυρίως προς τον Αργολικό Κόλπο. Όμως, ο ελληνικός στόλος ήταν ασυντόνιστος, καθώς δεν βρισκόταν υπό ενιαία διοίκηση. Όπως έγραφε ο **Ανδρέας Μιαούλης** προς τους προκρίτους της Ύδρας: *"Ημείς είμεθα σε μεγάλη ακαταστασίαν, δεν εισακουόμεθα· το αυτό και οι Ψαριανοί. Είμεθα 50 καράβια, και ποτές δεν εσυμφωνήσαμε να μαζωχτούμε τα μισά, αλλά τότε 5, τότε 10, τότε 3"*.

Στις 8 Σεπτεμβρίου 1822 η τουρκο-αιγυπτιακή αρμάδα φάνηκε στην είσοδο του στενού που χωρίζει τις Σπέτσες από την Ερμιονίδα. Προφανώς, στόχος του εχθρού ήταν πρώτα η προσβολή της νήσου των Σπετσών, που δεσπόζει στο στόμιο του Αργολικού Κόλπου και στη συνέχεια ο ανεφοδιασμός του Ναυπλίου.

Ο Μιαούλης, που είχε αναλάβει την ηγεσία του ελληνικού στόλου, διέταξε τα πλοία να τον ακολουθήσουν μέσα στο στενό, όπου θα ήταν ευκολότερο να συγκρουσθούν με τον εχθρό. Τέσσερα πλοία, όμως, του **Αντωνίου Κριεζή**, του **Ανάργυρου Λεμπέση**, του **Λεονάρδου Θεοδωρή** και του **Λάζαρου Παναγιώτα**, μάλλον από κακή συνεννόηση, παράκουσαν και έπλευσαν ανατολικότερα από τα υπόλοιπα ελληνικά πλοία, με συνέπεια να βρεθούν ανάμεσα σε εχθρικά πλοία. Αμέσως, ο Αντώνιος Κριεζής άρχισε να κανονιοβολεί τα εχθρικά πλοία, τα οποία συνέχισαν τον πλου τους. Η ναυμαχία είχε αρχίσει.

Από εκείνο το σημείο η σύγκρουση έγινε χωρίς σχέδιο από την ελληνικά πλευρά, παρά τις φιλότιμες προσπάθειες του Μιαούλη. *"Έκαστος των πλοιάρχων ενήργει αυτομάτως ό,τι του εφαινετο σωτηριωδέστερον δια την πατρίδα, και μόνη η γενναιότης και η φιλοπατρία, κοιναί ούσαι εις άπαντας, ωδήγουν έκαστον εις τα κινήσεις του"* γράφει ο ιστορικός Αναστάσιος Κ. Ορλάνδος εις τα "Ναυτικά" του.

Αρχικά, ο **Ανδρέας Πιπίνος** προσπάθησε να κολλήσει το πυρπολικό του σ' ένα αιγυπτιακό πλοίο, αλλά απέτυχε, καθώς 50 μέλη του πληρώματός του πήδηξαν στο πυρπολικό και πρόφτασαν να το ξεκολλήσουν από το πλοίο τους. Δεν πρόφτασαν, όμως, να σώσουν τη ζωή τους, γιατί το πυρπολικό είχε αρπάξει φωτιά. Η απόπειρα του Πιπίνου ανάγκασε τον εχθρικό στόλο να απομακρυνθεί από τη δυτική πλευρά του πορθμού και να συνεχίσει τη ναυμαχία προς την απέναντι πλευρά της Ερμιονίδας.

Κι ενώ βράδιαζε και η ναυμαχία συνεχιζόταν αμφίρροπη, ο πυρπολητής **Δήμος Μπαρμπάτσος** όρμησε με το πυρπολικό του κατά της τουρκικής ναυαρχίδας. Το πλήρωμά της με τη θέα του πυρπολικού καταλήφθηκε από πανικό. Άρχισε να πυροβολεί κατά του πυρπολικού και παράλληλα να εκτελεί κινήσεις υποχώρησης. Τη ναυαρχίδα ακολούθησαν σε άτακτη φυγή και τα υπόλοιπα πλοία του τουρκο-αιγυπτιακού στόλου. Η ναυμαχία των Σπετσών είχε κριθεί υπέρ των ελληνικών όπλων.

Τις επόμενες ημέρες οι δύο στόλοι συνέχισαν τους ελιγμούς τους μεταξύ Ύδρας και Σπετσών. Στις 12 Σεπτεμβρίου ξανασυναντήθηκαν κοντά στη Σπετσοπούλα, αλλά η τρίωρη ναυμαχία δεν έφερε αποτέλεσμα. Τρεις ημέρες αργότερα, ο τουρκο-αιγυπτιακός στόλος ανοίχτηκε στο Αιγαίο, εγκαταλείποντας το εγχείρημα ανεφοδιασμού του Ναυπλίου.

Δυόμισι μήνες αργότερα, το Ναύπλιο έπεφτε στα χέρια των Ελλήνων (30 Νοεμβρίου 1822).

Σχετικά

Κάθε χρόνο την πρώτη Κυριακή μετά τις 8 Σεπτεμβρίου γίνεται στην πόλη των Σπετσών η αναπαράσταση της ναυμαχίας, όπου κυριαρχεί η πυρπόληση ομοιώματος καραβιού. Ο εορτασμός της Αρμάτας, όπως ονομάζεται, πλαισιώνεται από αθλητικές και καλλιτεχνικές εκδηλώσεις

